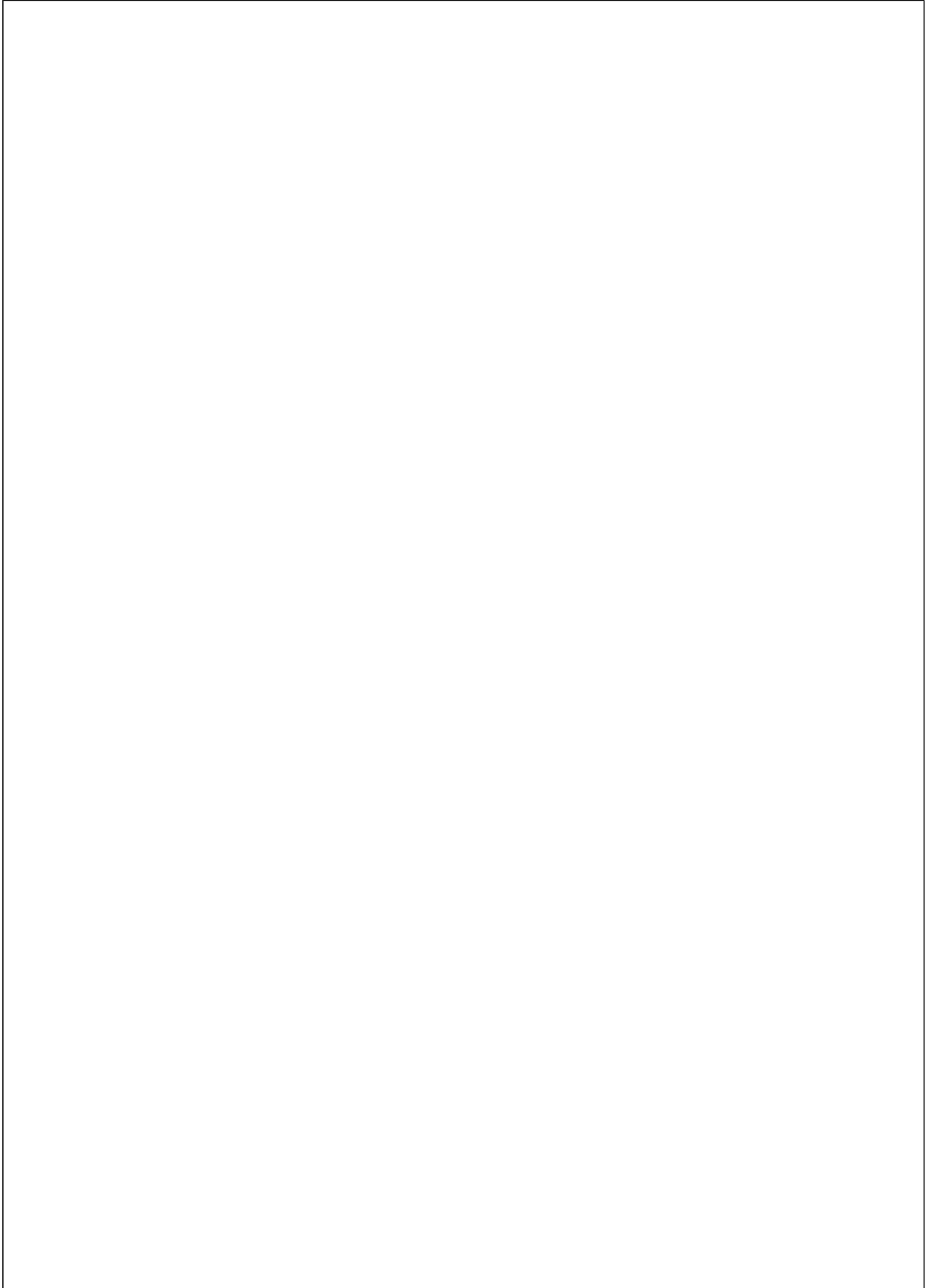

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/170122,To-co-Zapora-zadecydowal-to-bylo-swiete-Premiera-notacji-Izabeli-Kochanowskiej-.html>
27.02.2026, 22:34

[Następny](#)

[Powrót](#)

„To co »Zapora« zdecydował, to było święte”. Premiera notacji Izabelli Kochanowskiej na portalu opowiedziane.ipn.gov.pl

- Jeżeli ktokolwiek raz w życiu z nim się spotkał i parę słów z nim zamienił, to go nigdy w życiu nie zapomniał - tak o mjr. Hieronimie Dekutowskim „Zaporze” mówiła Izabella Kochanowska, łączniczka w dowodzonym przez niego oddziale. Jej relacja właśnie ukazała się na portalu opowiedziane.ipn.gov.pl.

07.09.2022

Mimo że w momencie wybuchu II wojny światowej Izabella Kochanowska miała zaledwie 13 lat, od razu rozpoczęła pracę konspiracyjną w ramach Wojskowej Służby Kobiet AK, przyjmując pseudonim „Błyskawica”. W tym też czasie poznała partyzanckiego dowódcę Hieronima Dekutowskiego „Zaporę”, który często odwiedzał jej ojca, również zaangażowanego w działalność podziemną.

Do jego oddziału trafiła po zajęciu Lubelszczyzny przez Armię Czerwoną. Prowadziła dla niego działalność wywiadowczą, utrzymywała kontakt z dowódcą oraz łączność między punktami konspiracyjnymi. Zdarzało się, że uprzedzała partyzantów o mających nastąpić akcjach NKWD i UB.

- Ja zawsze chciałam być normalnie liniowym żołnierzem i z bronią walczyć, a tutaj on mi przeznacza takie zadanie, że on ma bardzo duży zasięg działania i chce, żebym na tym terenie była takie oczy i uszy dla niego, które by wszystko wiedziały, w każdej chwili o wszystkim - jak się przeczuci w ten teren - informowały - relacjonowała.

W notacji Izabella Kochanowska wspominała mjr. Hieronima Dekutowskiego jako przykładnego dowódcę i opowiadała o 83 akcjach jakie w czasie okupacji niemieckiej przeprowadziły jego oddziały.

- Bardzo oszczędzał, nie szafował krwią, bardzo je starannie przygotowywał. Miał taki stosunek do swoich podkomendnych, zupełnie ojcowski i przyjacielski, że każdy z tych, którzy byli pod komendą „Zapory”, to jak w ogień, pod czołg by poszli. Za niego, za jego życie, by na pewno to uczynili. Miał wielką charyzmę. Jeżeli ktokolwiek się raz w życiu z nim spotkał i parę słów z nim zamienił, to go nigdy w życiu nie zapomniał - mówiła o majorze Dekutowskim „Błyskawica”.

W ponad godzinnej relacji mowa jest również m.in. o tym, jak wyglądał zrzut oraz aresztowanie i wykonanie wyroku na „Zaporze”.

[Link do notacji na portalu opowiedziane.ipn.gov.pl](#)

Serwis [opowiedziane.ipn.gov.pl](#) jest narzędziem, które pozwala na zapoznanie się z archiwalnym zasobem IPN w zakresie historii mówionej. Umożliwia spojrzenie w przeszłość oczami Świadków, którzy dotykają najważniejszych zagadnień polskiej historii: II wojna światowa, wywózki Polaków

na wschód ZSRS, Zbrodnia Katyńska, ratowanie Żydów przez Polaków w czasie Holocaustu, Rzeź Wołyńska, Powstanie Warszawskie, opozycja w PRL, Solidarność oraz szeregu innych wydarzeń.

Zapraszamy również do obejrzenia filmu „Zapora”, który opowiada o jednym z najbardziej niezłomnych dowódcach polskiego podziemia niepodległościowego, cichociemnym – majorze Hieronimie Dekutowskim. Jest to przede wszystkim zapis wspomnień podkomendnych mjr. „Zapory”, kolegów, przyjaciół i członków rodziny.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Obejrzyj